

Hedmarksskogbruket 1988

Utgitt av Kontaktutvalget for skogbruket i Hedmark

Avvirkning til milliardverdi fra Hedmarksskogene i 1988

2,8 millioner m³

1988 ble et nytt rekordår for tømmeravvirkningen i Hedmark. Det ble hogd 2,8 millioner m³ - verdt nær 1 milliard kroner. Målet var 2,5 millioner m³ - målet er overoppfyllt med 12%.

Avvirkningen har økt med mer enn 50% i siste 10-årsperioden. Avvirkningsverdien økte mer enn 20%, til 970 mill. kr., fra 1987 til 1988.

Økt avvirkning har vært et sentralt skogpolitisk mål gjennom 1980-årene. Kontaktutvalget for skogbruket i Hedmark har lagt vekt på å stimulere til høy aktivitet - både i avvirknings- og investeringsarbeidene. Det er utarbeidet årlige, kommunevise virksomhetsmål på de enkelte fagfelter.

Planer, storm, snøbrekk og priser

Avvirkningen i Hedmark utgjør summen av virksomheten på enkelteieendommene. Det er den enkelte skogeier som beslutter hvor mye det skal hogges på hans eiendom det enkelte år. Det er likevel neppe tvil om at en aktiv, samordnet rådgivningstjeneste, basert på skogbruksplaner for den enkelte eiendom har hatt stor betydning for den økende avvirkning over tid. Storm, snøbrekk og gode priser har også bidratt.

Stor betydning for industrien

Tømmeravvirkningen i Hedmark skaper grunnlag for en stor del av industrien i fylket. Det er gledelig at fylkets tradisjonelle hovednæringer vokser i en periode som ellers er preget av stagnasjon og sviktende sysselsetting.

Målet ble ikke nådd på skogkultur

Hovedårsaken til at målet ikke ble nådd er at arbeidene med opprydding etter stormfelling og snøbrekk ble prioritert.

Med den begrensede tilgang på manuell arbeidskraft som preger Hedmarksskogbruket, er slike prioriteringer nødvendige.

Når virksomheten måles i kroner, er det liten forskjell i aktiviteten. Dette viser at enhetskostnadene har økt. Stikkprøvekontroller utført i årene 1980-86 viser at bare vel 50% av de utførte plantinger har tilfredsstillende tetthet ett år etter utplanting. Det er også registrert for dårlig kvalitet på en del av den utførte ungskogpleien. Markberedningen har utviklet seg til et viktig skogkulturtiltak og kan vise et godt resultat i 1988.

Virksomheten i 1988 viser at skogkulturarbeidene må gis økt prioritet, både med hensyn til kvantitet og kvalitet.

Skogsveibygging og skogbruksplanlegging

Skogsveibyggingen er i samsvar med målsettingen for nybygg, mens ombyggingen av eldre veier er mindre enn målet.

Skogbruksplanleggingen er gjennomført i samsvar med hovedplanen for områdetakster. Det er gjennomført kvalitetskontroll av et lite utvalg av skogbruksplaner fra 1-2 år tilbake. Resultatet viser at det bør skje forbedringer både i registreringer og planforslag.

Beholdning av skogavgift øker

Den betydelige økning i avvirkningen og bruttoverdien har medført økede skogavgiftsinnbetalinger.

Skogavgiftsbeholdningen har økt med 14%. Disse pengene er helt nødvendige for å utføre de oppsamlede skogkulturarbeidene. Det er i 1988 satt "tak" på statstilskuddet til skogkultur. Dette har medført høyere egenandel for skogeieren.

Flerbruk - miljø

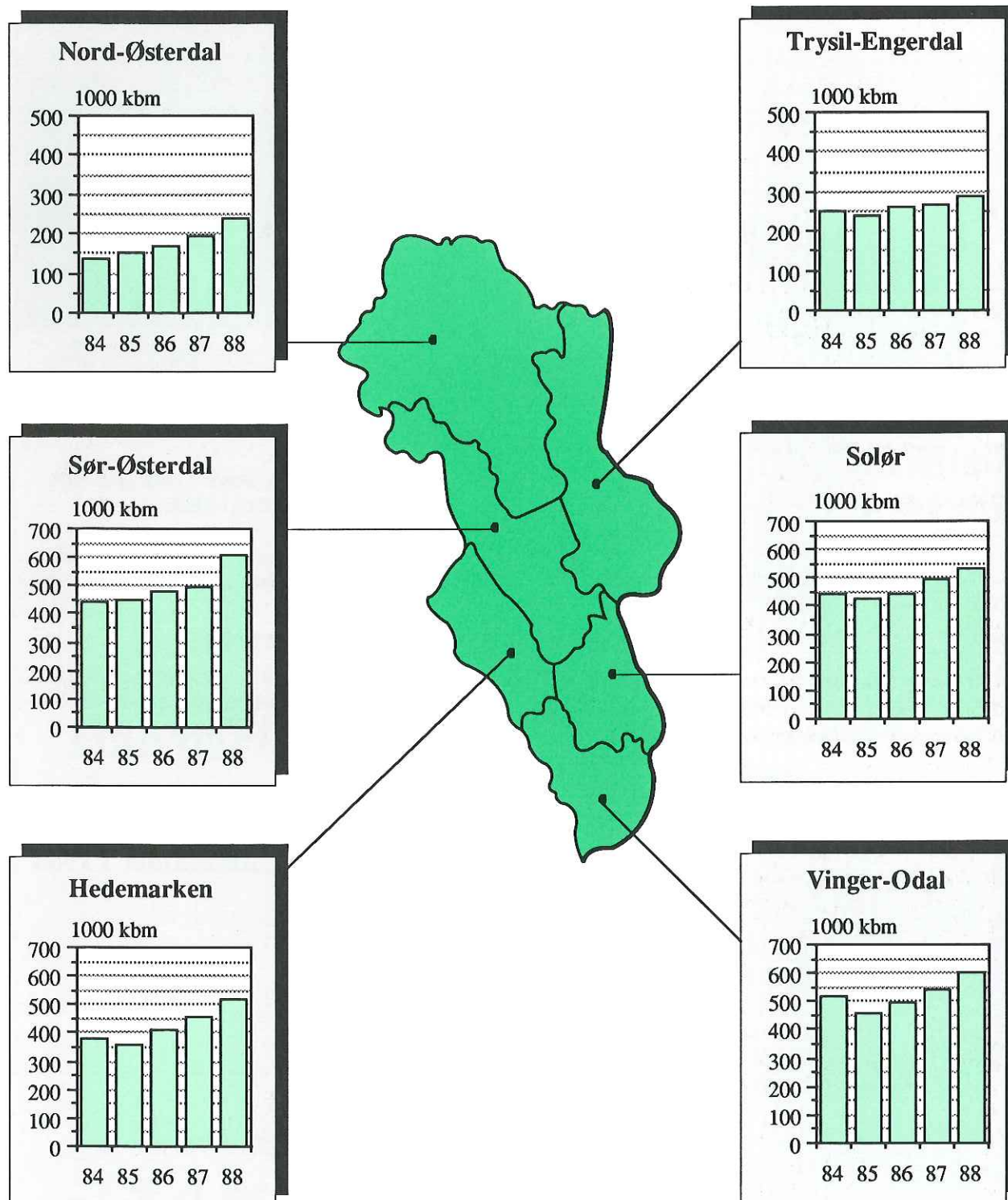
Det legges stadig større vekt på skogbrukets flerbrukeransvar. Et forsøksopplegg med innarbeidelse av vilthensyn i skogbruksplanene er et praktisk eksempel i så måte.

Skogbruket har anlagt ca. 80 forsøksfelter for langsiktig overvåkning av skogtilstanden i fylket.

Kontaktutvalget for skogbruket i Hedmark

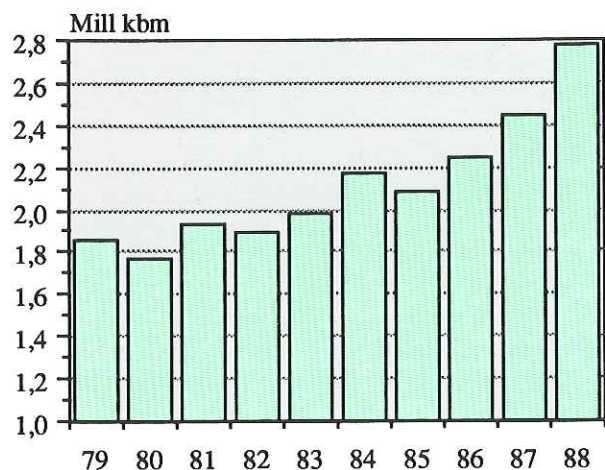
Fylkeslandbrukskontoret i Hedmark -
Skogbruket
Glommen Skogeierforening
Mjøsen Skogeierforening
Trysilvassdragenes Skogeierforening
Skogbruksforeningen av 1950
Hedmark Skogselskap

Avvirkingen har økt i alle regioner

Rekordhøy avvirkning i 87/88

Avvirkingen de 10 siste årene

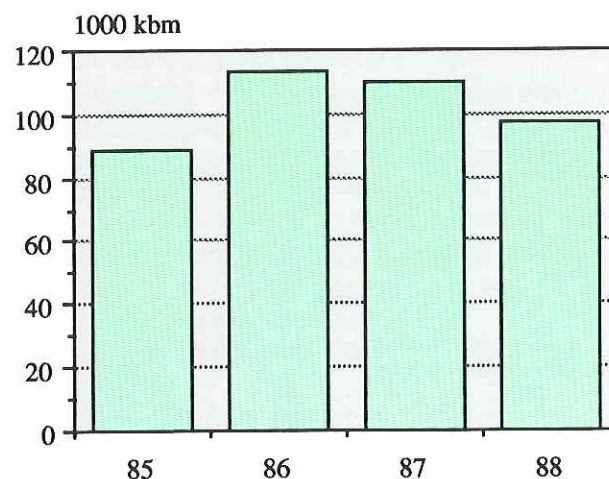
Nesten 2,8 mill m³ tømmer avvirket i 87/88

	Kvantum m ³	Verdi mill kr	Gj sn verdi kr/m ³
87/88	2.783.094	970	347
86/87	2.446.647	794	324,40
Økning	14 %	22 %	7 %

Tallene omfatter ikke ved for salg og til eget bruk.

NB! Tallene gjelder driftssesongen 1987/88.

1.gangs tynning ned

- Avvirking i førstegangstynning utgjorde ca 97.000 m³.
- Tilgjengelig maskinkapasitet har i stor grad vært opptatt med sluttavvirking i 1988.
- I 1988 ble det utbetalt ca 3,07 millioner kroner i tilskudd til førstegangstynning i Hedmark.

Drift i vanskelig terreng

- Det ble utbetalt ca 2,7 millioner kroner til drift i vanskelig terreng, for et kvantum på nesten 50.000 m³. Det er i gjennomsnitt 53 kroner pr m³.

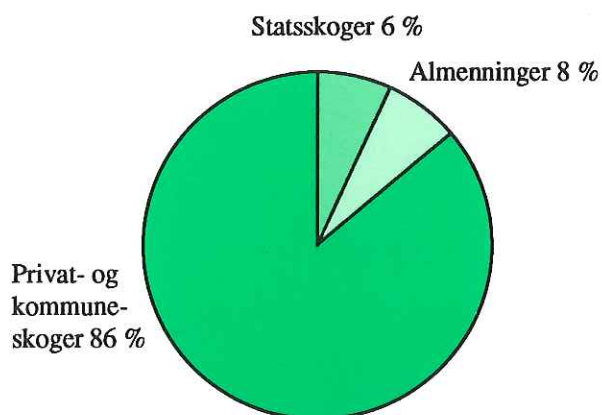

50 % av tømmeret ble avvirket med hogstmaskiner i 1988

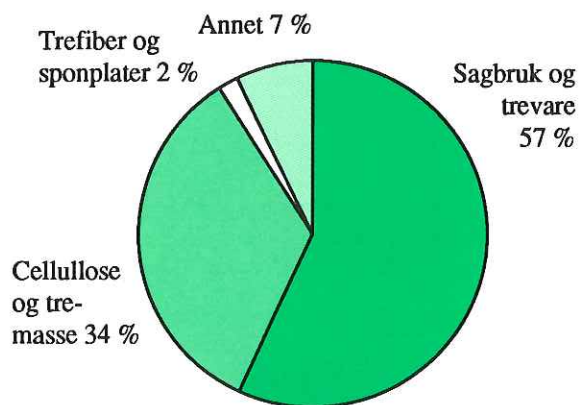
Foto: Jostein Skeidsvoll

Avvirkningsmålet er overoppfylt!

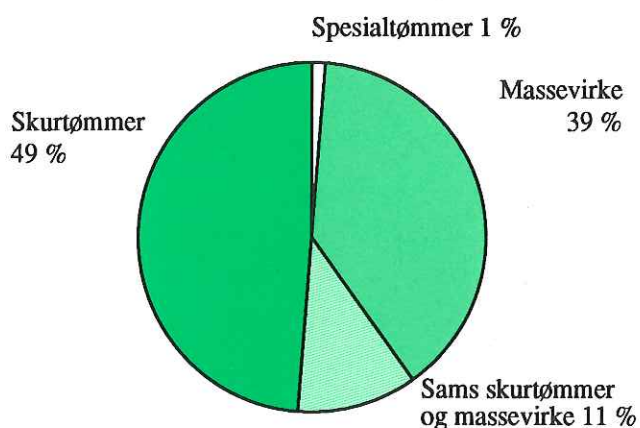
Tømmeret kommer fra

Tømmeret går til

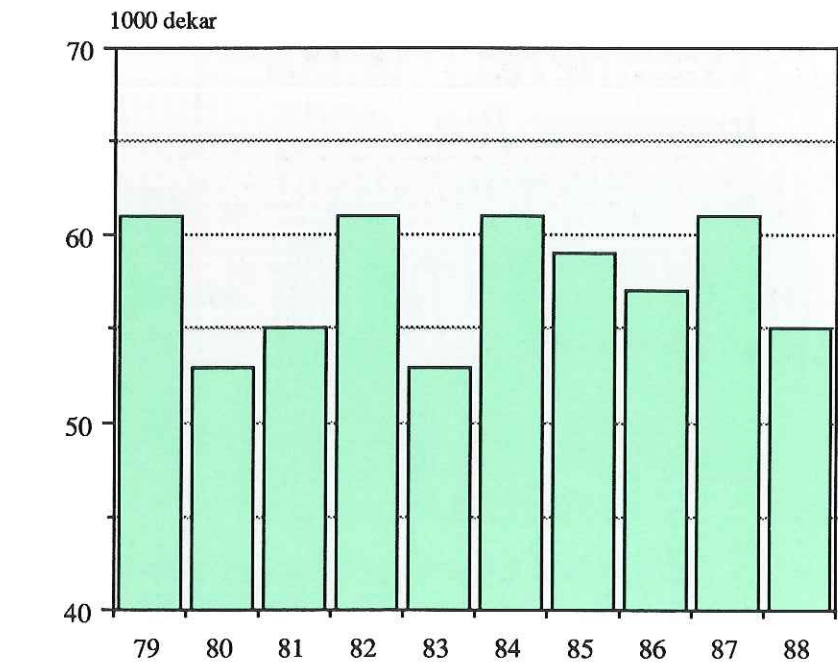

Halvparten er skurtømmer

71 % av salgsavvirkningen er gran
27 % er furu
2 % er lauv

Plantearealet er lavere enn ønskelig

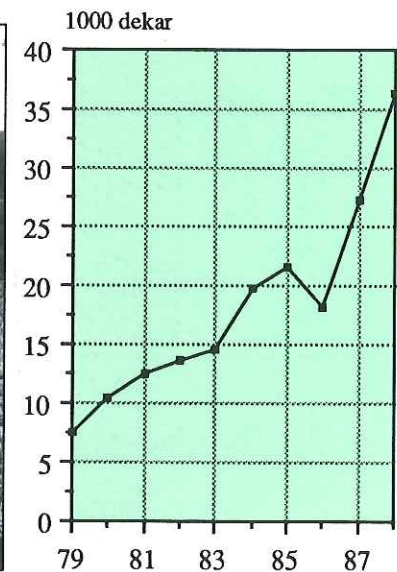

Plantearealet sank med 6.000 daa til 55.000 daa fra 1987 til 1988. Dette er ca. 10.000 daa lavere enn det ønskelige.

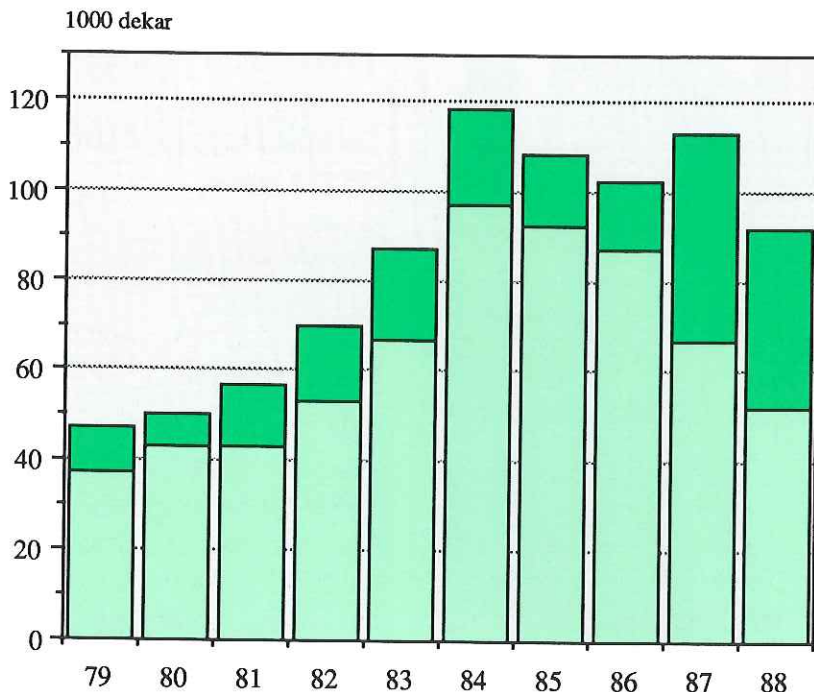
Foto: Inger Marie Bergene

Markberedning øker fortsatt!

Markberedningsarealet viser fortsatt en positiv utvikling, og er nå oppe i vel 36.000 dekar. Målsettingen er 40.000 daa.

Ungskogpleie

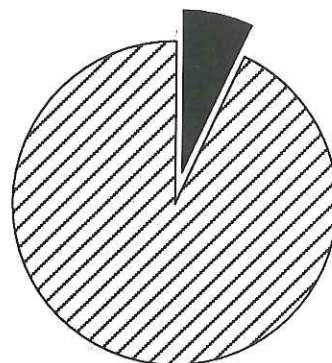
Ungskogpleiearealet sank med 18 % fra 1987 til 1988.

Hele søylen viser areal som det er utført ungsogpleie på.

- Areal som det er utført mekanisk og kjemisk etterarbeid på
- Areal som er avstandsregulert

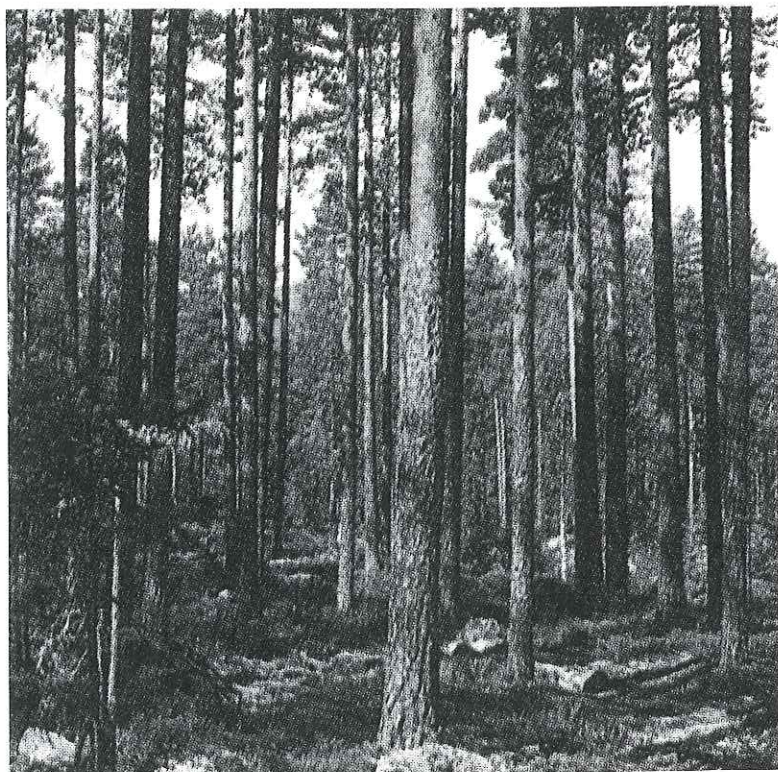
Beskjeden bruk av plantevernmidler

Plantevernmidler brukes lite i ungsogpleien. Bare 8 % av arealet ble behandlet på denne måten i 1988. Dette utgjør en halv promille av fylkets produktive skogareal.

Ungskogpleien er rimelig

Tiltakene innenfor ungsogpleien er rimelige investeringer. I gjennomsnitt for fylket kostet det 149 kroner å pleie ett dekar i 1988. Enhetskostnadene har økt tilsvarende den generelle prisstigning i samfunnet fra 1987 til 1988.

Grøfting

Nygrøfting:

Tørrlagt areal 11.300 dekar.

Suppleringsgrøfting:

24.732 meter

Grøfterensk:

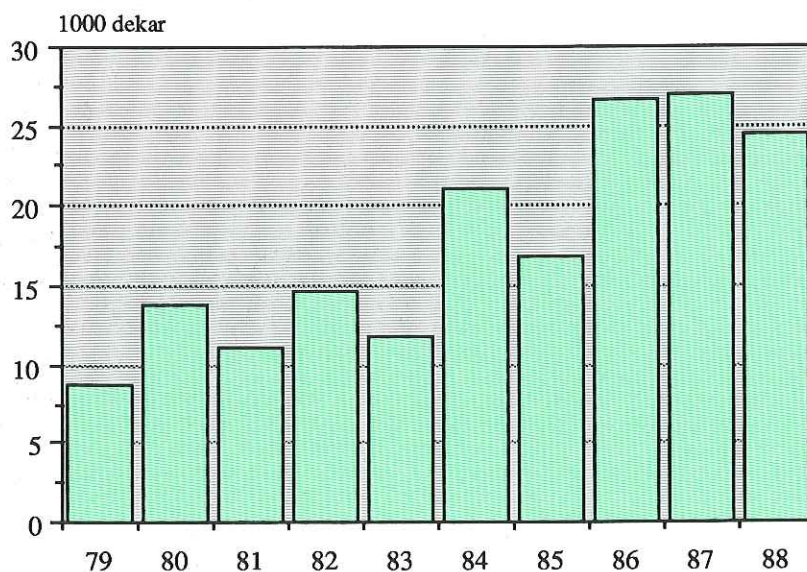
111.320 meter

Myrgjødsling:

Det gjødsles for lite myr, til tross for en økning på 100% til 1000 daa fra 1987 til 1988. Det er i første rekke tidligere tørrlagte arealer som har behov for oppfølging og gjødsling. Måltallet for myrgjødsling burde være i størrelsesorden det femdobbelte.

Fastmarksgjødsling

Utført fastmarksgjødsling i 10-årsperioden 1979-1988

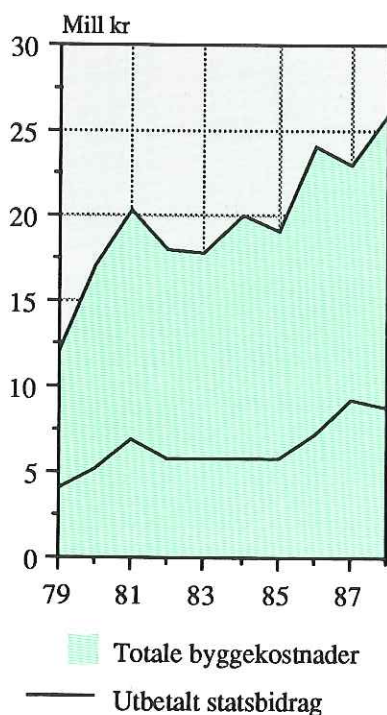

Fastmarksgjødsling:

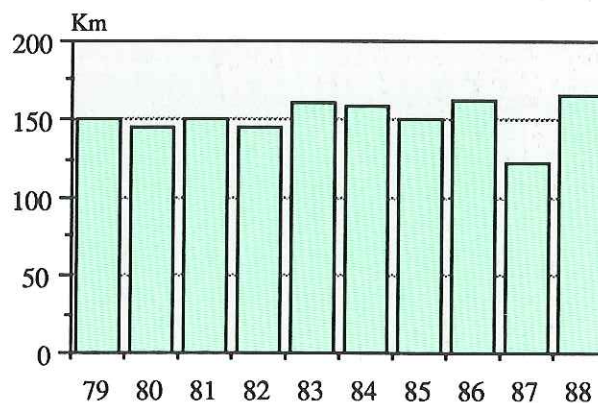
Fastmarksgjødsling er relativt stabil. Ut fra bonitets- og hogstklassefordeling vil det sannsynligvis være riktig å gjødsle det tredobbelte arealet i Hedmark.

Vegene er skogbrukets pulsårer

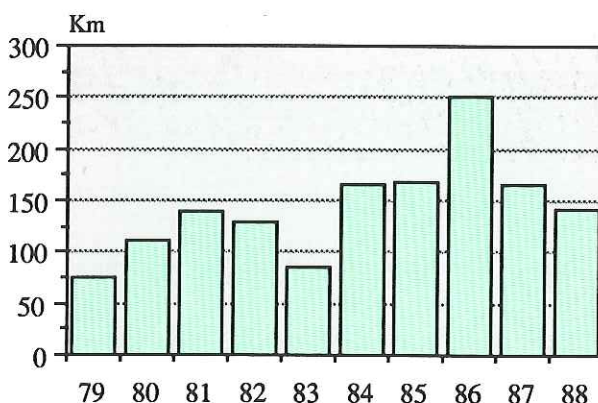
Totale byggekostnader

166 km nye skogsbilveger i 1988

143 km eldre skogsbilveger ombygd i 1988

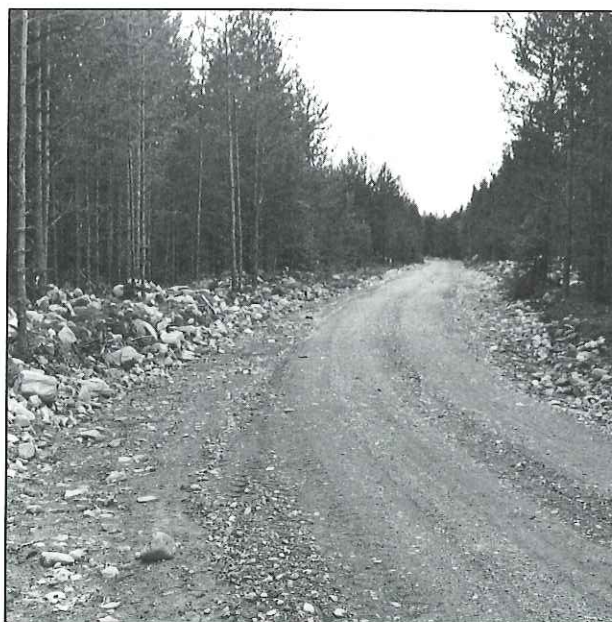

Kostnader: Nybygging stabil, ombygging øker.

Enhetskostnader ved nyanlegg økte bare litt i fjor. I 1987 kostet det 104 kroner å bygge en meter skogsveg. I 1988 kostet det 106 kroner. Enhetskostnadene ved ombygging har økt fra 63 til 73 kroner pr meter.

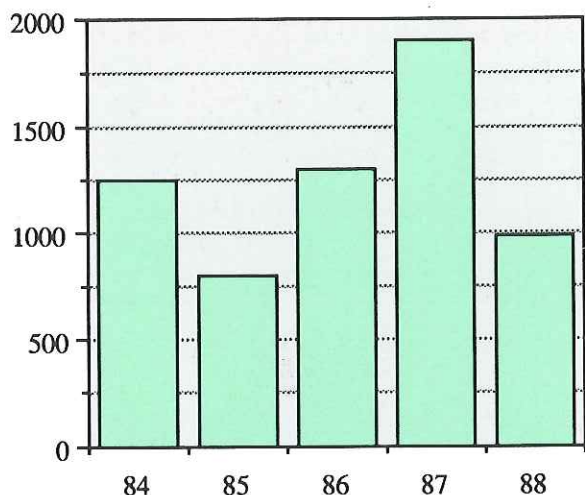
Målsettingene for nybygging og ombygging i 1988 var henholdsvis 150 km og 200 km.

Foto: Johan Østby

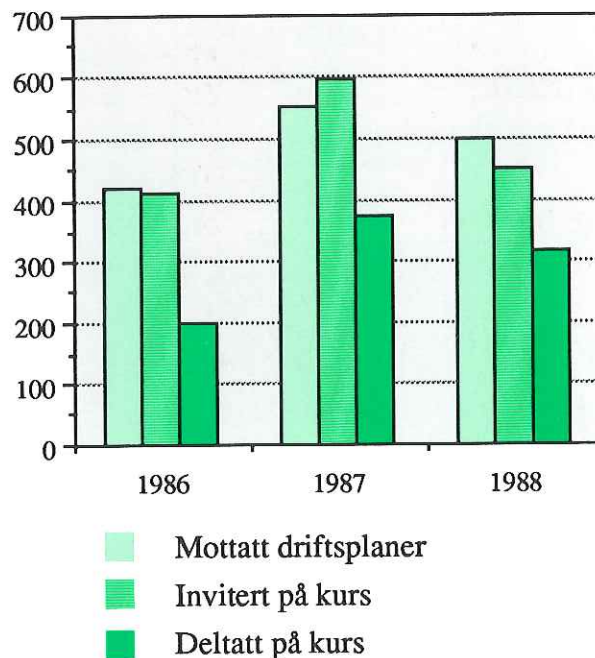
Skogbruksplanlegging etter planen

1 mill. daa på 1000 eierdommer taksert i 1988

Det er taksert 1 million dekar skog i Hedmark i 1988. Dette er i tråd med den langsiktige planen for denne virksomheten.

300 skogeiere på kurs

Utført skogbruksplanlegging i 1988

Antall planer			Taksert areal 1000 daa			Sum kostnad 1000 kr	Sum stats- tilskudd 1000 kr	Gj.snitt stats- tilskudd %
Med bestilling	Uten bestilling	Sum planer	Med bestilling	Uten bestilling	Sum taksert			
503	430	933	879	110	989	5801	3158	54
54 %	46 %	100 %	89 %	11 %	100 %			

Skogbruksplanleggingen gjennomføres i hovedsak ved områdetakster, og i henhold til en hovedplan for fylket med omtrent 1 mill. dekar i årlig takstareal.

Skogavgift og statsbidrag

Bruk av skogavgift og statsbidrag

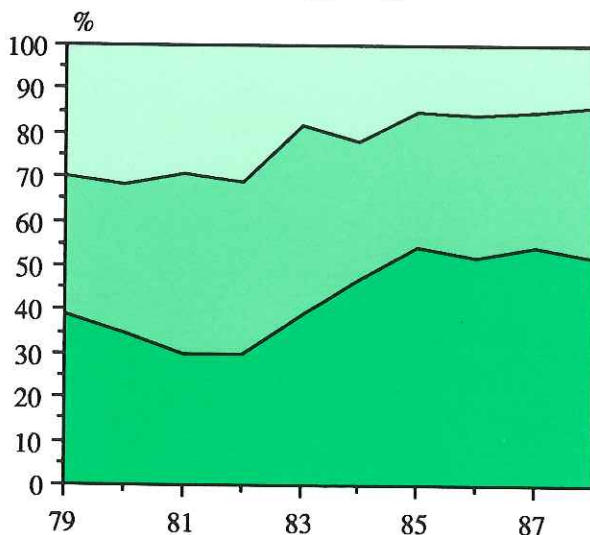
Formål	Kostnader Mill kr		Utbetalt skogavgift, statsbidrag mv Mill kr		Utbetalt statsbidrag Mill kr	
	1988	1987	1988	1987	1988	1987
Skogkultur og grøfting	56	57	51	48	7,1	8,1
Vegbygging og vegvedlikehold	39	33	34	29	8,8	9,3
Andre formål	15	16	18	13	2,3	2,9
Sum	110	106	103	90	18,2	20,3

Andre formål omfatter skogbruksplaner, merverdiavgift, skogforsikring mv

Omsetning i 1988

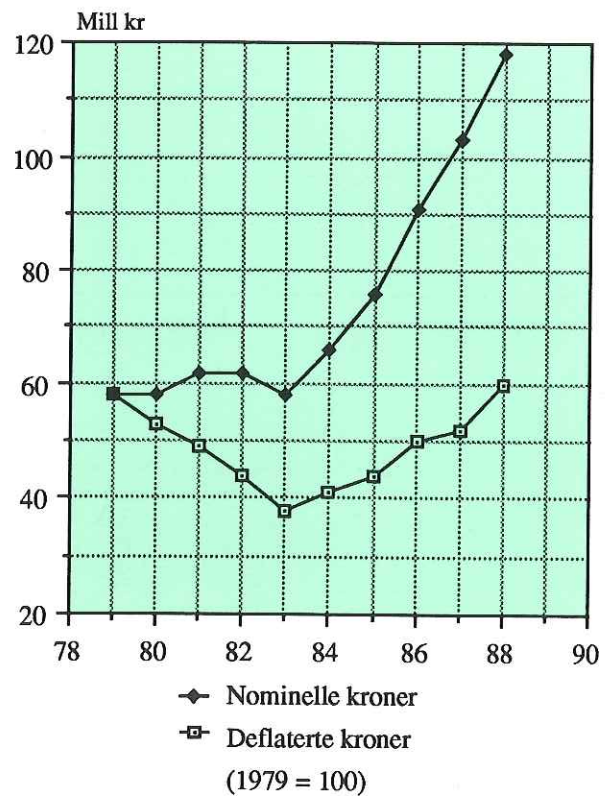
	1988	1987
Innbetalt skogavgift og statsbidrag	118	103
Utbetalt skogavgift og statsbidrag	103	90
Endring i beholdning	+ 15	+ 13
Beholdning 31/12	118	103

Hva brukes skogavgiften til?

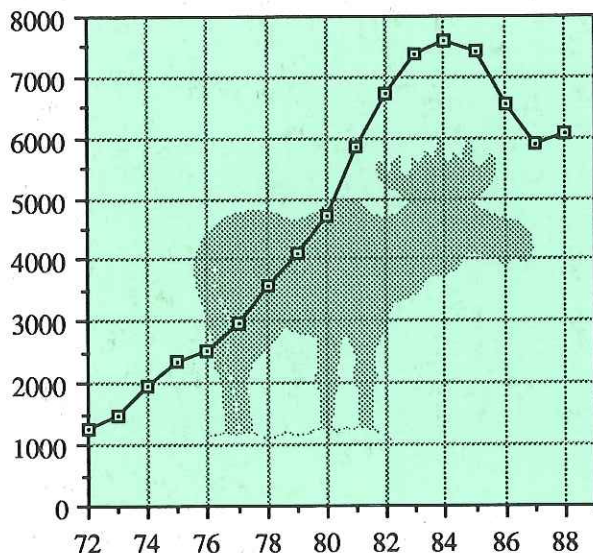
- Andre formål
- Skogsveger
- Skogkultur og grøfting

Beholdning av skogavgift 1979-1988

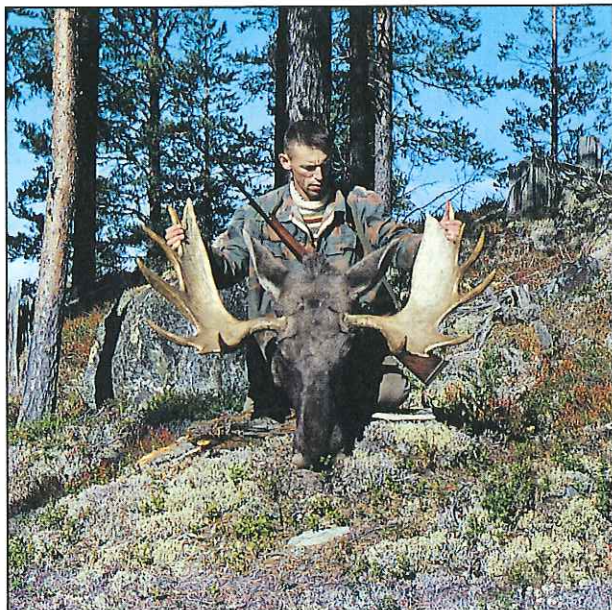
Dersom skogavgiftsbeholdningen regnes om til verdifaste kroner, er dagens beholdning lik beholdningen for 10 år siden.

Elgstammen på rett nivå?

Antall felte elg i Hedmark 1972 - 1988.

Foto: Norsk Skogbruksmuseum

Utmarksutnyttelse

Hedmark kan tilby jakt-, fiske- og friluftsinteresserte et rikt og mangfoldig plante- og dyreliv sammen med et variert naturlandskap. Utmarksnæringen i Hedmark omfatter de fleste tradisjonelle utmarksproduktene som jakt, fiske, fritidsbebyggelse og camping-turisme. Det arbeides for tiden aktivt med å finne nye muligheter og utnyttelsesmåter i utmarksnæringen.

Vilt

Hedmark er landets største elgfylke, med et uttak på ca 6.000 dyr pr år. Det utgjør omtrent hver 4. elg på landsbasis. I kjøttmengde utgjør dette ca 1.100 tonn med en førstehandsverdi på ca. 40 millioner kroner. Elgstammen er med bakgrunn i førtilgangen og skadeomfanget på skog og innmark, regulert noe ned de siste årene. Siktemålet er å ha en framtidig årlig produksjon på omkring 6.000 dyr. Småviltbestanden er gjenstand for store svingninger fra år til år. Rype, hare og skogsfugl er de mest betydningsfulle i jaksammenheng.

Fisk

Hedmark har ca 21.000 vann, som til sammen utgjør ca 1.270 kvadratkilometer med store muligheter for sportsfiske. Av 27 registrerte fiskearter i fylket, er ørret, røye og sik de mest attraktive i sportsfiskesammenheng. Den totale beskatning av fiskeressursene er beregnet til ca 300 tonn pr år. Dette utgjør 15-20 % av fylkets potensielle fiskeuttak.

Fritidshus

Eksakte tall for omsetning av hytter og hyttetomter er vanskelig å anslå, men etterspørselen etter hytter, fylket sett under ett, synes å ligge på et relativt stabilt nivå. Områder som kan tilby hytter med høy standard og fritidsaktiviteter i tilknytning til hytteområdene, er mest etterspurt.